

ESTRATÈGIA VALENCIANA DE MIGRACIONS 2021-2026

Document aprovat en la reunió de la Comissió Mixta per al
Desenvolupament de l'Estratègia Valenciana de Migracions 2021-2026,
celebrada el 17 de desembre de 2020, informat en la reunió de la
Comissió Delegada del Consell per a la Inclusió i els Drets Socials del 24 de febrer de 2021,
i en la reunió del Consell del 18 de març de 2021

Edita: Generalitat Valenciana

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-No Comercial-Compartir Igual 4.0 de Creative Commons. La llicència completa es pot consultar en <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>.

Dipòsit legal:

Disseny: Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives

Maquetació: Presidència

Índex

CONTINGUT	PÀGINA
Introducció	3
Línia Estratègica 1. Desenvolupar un marc institucional que responga de manera eficient a la realitat migratòria en la Comunitat Valenciana	7
Línia Estratègica 2. Assegurar l'exercici dels drets i l'accés en condicions d'igualtat als serveis públics per part de les persones migrants	13
Línia Estratègica 3. Facilitar a la població migrant l'accés a l'ocupació i un habitatge digne	18
Línia Estratègica 4. Desenvolupar un model social inclusiu i participatiu	22
Línia Estratègica 5. Impulsar un model de convivència i interculturalitat per a tota la ciutadania valenciana	25
Governança	28

INTRODUCCIÓ

La mobilitat és un fet natural que ha marcat la història de la humanitat i que s'ha accentuat en l'últim segle i mig com a resultat dels avanços tècnics del transport i les comunicacions, les desigualtats econòmiques, els conflictes bèl·lics, les crisis humanitàries o els efectes del canvi climàtic. Per a milions de persones abandonar la seua terra natal no és una elecció sinó l'única possibilitat de sobreviure o d'oferir a la seua família un futur de pau i seguretat lluny de la misèria, la guerra o la persecució.

El poble valencià coneix bé la realitat de l'exili i l'emigració massiva que va provocar la dictadura franquista a mitjan segle passat. Hui, gràcies al desenvolupament econòmic i al benestar social aconseguit en democràcia, la Comunitat Valenciana és terra d'acollida per a persones provinents de totes les parts del món.

Segons les últimes dades de l'Institut Nacional d'Estadística, en la Comunitat Valenciana estan empadronades unes 750.000 persones estrangeres, que representen un 14% de la nostra població. Això ens converteix en la tercera comunitat autònoma amb major presència de població estrangera, tant en termes absoluts com relatius. La seua distribució per sexes està equilibrada (50,3% d'homes i 49,7% de dones), amb dades molt similars en les tres províncies. Els principals països d'origen són Romania, el Marroc i Regne Unit, seguits a distància per Colòmbia, la Xina, Itàlia i Rússia. No obstant això, cal tindre en compte que moltes persones que han obtingut la nacionalitat espanyola continuen sent percebudes socialment com a immigrants.

La realitat dels col·lectius migrants no és monolítica sinó diversa, tant per nacionalitat com per origen ètnic i cultural o classe social, i especialment en el que concerneix l'estatus legal. La situació administrativa irregular constitueix un factor d'extrema vulnerabilitat que generalment condueix a l'exclusió social, i en massa casos a ser víctima d'abusos i explotació. També l'origen ètnic i la confessió religiosa són elements que, a vegades, s'utilitzen com a estigma i motiu de discriminació.

No s'ha d'oblidar tampoc la problemàtica particular de les persones refugiades i apàtrides. El sistema de protecció internacional, gestionat per l'Administració General de l'Estat, s'ha vist desbordat durant els últims anys per l'increment exponencial de les sol·licituds d'asil. Això ha allargat en excés els terminis d'instrucció i resolució dels expedients, ha impedit atendre dins del sistema d'acollida a totes les persones sol·licitants en situació de vulnerabilitat social, i ha generat un greu problema amb la irregularitat administrativa sobrevinguda de totes aquelles que han vist denegada la seua sol·licitud.

En el context actual, amb l'auge d'ideologies xenòfobes i racistes, és fonamental dissenyar una política migratòria integral, que tinga en compte totes les dimensions de la inclusió i la convivència interrelacionades entre si. Així mateix, és fonamental establir mecanismes efectius de coordinació entre les diverses àrees del govern i de participació de les entitats socials i sindicals que representen a les persones migrants o que treballen en l'atenció de les seues necessitats.

L'Estratègia Valenciana de Migracions 2021-2026 es planteja com una eina per a afrontar aquest repte des d'una perspectiva inclusiva i intercultural. L'objectiu és dissenyar amb una visió de conjunt les actuacions que les diferents conselleries han de dur a terme per a, en el marc de les seues respectives competències, garantir els drets de totes les persones, afavorir la cohesió social i promoure la diversitat com un valor que enriqueix la nostra societat.

Aquesta Estratègia té als drets humans com a principal eix inspirador i s'emmarca en la legalitat internacional, europea, estatal i autonòmica. L'article 2.1 de la Declaració Universal dels Drets Humans reconeix com a subjecte dels mateixos a "tota persona, sense cap distinció de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altra índole, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició". Eixe principi va quedar plasmat en 1966 en els Pactes Internacionals de Drets Civils i Polítics i de Drets Econòmics, Socials i Culturals. Per la seua part, el Conveni Europeu de Drets Humans estableix a l'article 1 que tota persona sota la jurisdicció d'un Estat membre del Consell d'Europa, com Espanya, queda inclosa en el seu àmbit de protecció; així ho ha sentenciat també el Tribunal Europeu de Drets Humans (cas Soering vs. Regne Unit).

El Tractat de Funcionament de la Unió Europea estableix que la Unió "desenvoluparà una política comuna d'asil, immigració i control de les fronteres exteriors que estiga basada en la solidaritat entre Estats membres i siga equitativa respecte dels nacionals de tercers països". En la pràctica, aquesta política comuna està destinada fonamentalment a gestionar els fluxos migratoris i descansa sobre l'actuació dels Estats en el marc de les Directives europees. En aquest sentit, el Nou Pacte Europeu de Migració i Asil proposat per la Comissió Europea posa el focus principalment en mesures per a facilitar el retorn i l'externalització de fronteres, deixant en un segon pla la protecció de les persones migrants i refugiades.

En l'ordenament jurídic espanyol, del qual formen part els Tractats internacionals ratificats per Espanya i el dret comunitari, la norma de referència en matèria migratòria és la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, dictada a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat sobre nacionalitat, immigració, emigració i estrangeria. En matèria de refugi el marc legislatiu és l'establert per la Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària. Les Comunitats Autònomes poden desenvolupar polítiques d'inclusió de persones migrants exercint les seues competències en matèries com «educació», «sanitat», «habitatge» i «assistència social».

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en el seu article 10.3, contempla els drets i l'atenció social de les persones immigrants amb residència a la Comunitat Valenciana com un dels àmbits primordials d'actuació de la Generalitat i, en el seu article 59.5, estableix que la Generalitat col·laborarà amb el Govern d'Espanya en allò referent a polítiques d'immigració. Aquest mandat estatutari es va materialitzar en l'aprovació per les Corts Valencianes de la Llei 15/2008, de 5 de desembre, de la Generalitat, d'integració de les persones immigrants a la Comunitat Valenciana, que va tindre el seu desenvolupament reglamentari amb l'aprovació del Decret 93/2009, del Consell, i diferents ordres en anys posteriors.

Des de llavors ha transcorregut més d'una dècada, que va començar amb una crisi econòmica que va afectar de manera especialment virulenta a la població migrant i acaba amb una pandèmia que torna a encebar-se en aquest col·lectiu, per la seua major precarietat laboral i de condicions de vida. A més, en aquests anys s'han produït canvis significatius que han de reflectir-se en la nova política migratòria de la Generalitat. D'una banda, des de 2015, tant les institucions com una bona part de la societat valenciana han manifestat reiteradament la seua ferma voluntat d'acollir a aquelles persones que fugen, entre moltes altres causes, de l'horror de la guerra o que es troben encallades al Mediterrani. D'una altra banda, s'han generat noves situacions a les quals s'ha d'atendre des dels poders públics, com la creixent arribada d'adolescents migrants sense referent familiar.

A tot l'anterior ha de donar resposta aquesta Estratègia, que no parteix de zero sinó que pren com a base l'extens Informe jurídic-social sobre la situació de les persones immigrants a la Comunitat Valenciana, realitzat per l'Institut de Drets Humans de la Universitat de València l'any 2017. Aquest informe concloïa amb 50 propostes concretes que han servit de punt de partida en el procés d'elaboració de l'Estratègia Valenciana de Migracions. Des de l'elaboració de l'informe, dos fets com la pandèmia -i les seues conseqüències socials i econòmiques- i l'ascens del racisme i la xenofòbia, que ha fet que grups d'ultradreta tinguen representació a les nostres institucions, han agreujat la situació de discriminació de la població migrant.

Per a recaptar totes les opinions i tindre en compte les diferents realitats del fenomen migratori, es va dissenyar un procés participatiu i descentralitzat, amb sessions de treball presencials i amb eines online (qüestionaris i reunions virtuals) que han permés un diàleg constant amb les persones i entitats participants. Això últim va resultar clau per a reprendre el procés després del confinament i culminar-lo satisfactòriament amb mig any de retard respecte al calendari inicialment previst.

Així, en una primera fase descentralitzada, es van realitzar cinc sessions de diagnòstic a les quals van ser convocades les oficines de la xarxa Pangea i les entitats socials vinculades a la migració. Les quatre primeres sessions van poder desenvolupar-se presencialment a València (26 de febrer de 2020), Requena (3 de març), Castelló (4 de març) i Elx (10 de març). La cinquena, prevista inicialment a Altea, es va realitzar finalment de manera telemàtica el 9 de juny. Paral·lelament, es va passar una enquesta inicial per a conèixer la diversitat d'interessos, necessitats, expectatives i opinions d'agents clau de les polítiques migratòries en la Comunitat Valenciana.

En la segona fase, ja completament telemàtica, es van organitzar cinc grups de discussió reduïts per a abordar amb més profunditat els objectius i línies d'actuació de l'Estratègia. Concretament, es va convidar a entitats especialitzades en asil i refugi (9 de juliol), entitats d'acolliment, acompanyament i defensa de les persones migrants (14 de juliol), associacions de persones migrants (15 de juliol), expertes universitàries en migració (16 de juliol) i oficines Pangea (21 de juliol). A més, es va posar en marxa i es va dinamitzar la pàgina web de l'Estratègia Valenciana de Migracions amb un fòrum de participació i dos qüestionaris evolutius que es van mantindre oberts fins al mes d'agost.

En total, en les dues primeres fases del procés han intervingut un total de 325 persones, distribuïdes equilibradament entre representants de l'administració pública, entitats del tercer sector, xarxa d'oficines Pangea i altres agents (universitats, sindicats, etc.). L'elaboració d'aquesta proposta estratègica es basa, fonamentalment, en les valuoses aportacions de totes elles durant el procés participatiu desenvolupat, amb la interrupció obligada per la situació d'emergència sanitària, entre els mesos de febrer i agost del 2020.

Posteriorment, des de la Direcció General d'Igualtat en la Diversitat s'ha treballat amb els diferents departaments de la Generalitat competents per a desenvolupar les actuacions proposades, amb la finalitat de consensuar el document que s'ha sotmés a al·legacions i aprovació final en la tercera i última fase del procés.

L'Estratègia Valenciana de Migracions s'estructura entorn de 5 objectius estratègics:

1. Desenvolupar un marc institucional que responga de manera eficient a la realitat migratòria en la Comunitat Valenciana.
2. Assegurar l'exercici dels drets i l'accés als serveis públics en condicions d'igualtat per part de les persones migrants.
3. Facilitar a la població migrant l'accés a l'ocupació i a un habitatge digne.
4. Desenvolupar un model social inclusiu i participatiu.
5. Impulsar un model de convivència i interculturalitat per a tota la ciutadania valenciana.

Per a cada objectiu estratègic s'estableixen un conjunt d'objectius específics (12 en total), que s'abordaran mitjançant 101 actuacions, la responsabilitat de les quals és assignada a l'òrgan directiu competent, que haurà de coordinar a la resta d'intervinents. A més, per a cada actuació s'estableix una previsió temporal vinculada als exercicis pressupostaris anuals. Està previst que 33 accions s'executen en el primer any i 57 en el segon, de forma que a finals de 2022 estaria iniciada la implementació del 90% de l'Estratègia.

L'Estratègia Valenciana de Migracions 2021-2026 es concep com un document viu i obert a canvis durant el seu període de vigència. De fet, la temporalització de les seues actuacions es planteja amb el propòsit de fer un seguiment continu i una avaluació anual del seu compliment, així com una revisió conjunta quan siga necessari. L'objectiu fonamental és donar una resposta adequada, solidària i inclusiva a les persones migrants, que són part imprescindible de la societat valenciana, a la qual aporten el seu treball, la seua cultura i la seua mirada.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1. Desenvolupar un marc institucional que responga de manera eficient a la realitat migratòria en la Comunitat Valenciana.

Objectiu 1.1. Adaptar la normativa a la realitat migratòria en la Comunitat Valenciana.

Actuació	Coordinació	Intervenent
1.1.1. Creació d'un grup de treball interdisciplinari per a la proposta d'un nou marc normatiu autonòmic sobre migració.	DG Igualtat en la Diversitat	Entitats socials Universitats
1.1.2. Creació d'un grup de treball, amb participació d'entitats socials, per a l'estudi del procés d'acolliment de persones sol·licitants de protecció internacional, en preparació de la futura assumpció de la competència.	DG Igualtat en la Diversitat	Entitats socials
1.1.3. Revisió de la normativa referent a l'acreditació professional de Mediació Intercultural.	DG Igualtat en la Diversitat	Labora DG Formació Professional i Ensenyaments de Règim General
1.1.4. Regulació reglamentària d'un procediment d'urgència per a la tramitació de la Renda Valenciana d'Inclusió a les persones refugiades i asilades, víctimes de violència de gènere i de tracta amb fins d'exploatació sexual, sense exigència del requisit d'un any de residència.	DG Acció Comunitària i Barris Inclusius	
1.1.5. Regulació de la tramitació anticipada de la Renda Valenciana d'Inclusió als i les adolescents sota tutela de la Generalitat, perquè no queden en desemparament en assolir la majoria d'edat.	DG Acció Comunitària i Barris Inclusius	DG Infància i Adolescència
1.1.6. Articulació del procediment per fer compatible i ampliar el complement per a titulars de la Renda Valenciana d'Inclusió que residisquen en un habitatge llogat.	SA Habitatge i Funció Social	DG Acció Comunitària i Barris Inclusius

---

1.1.7. Ampliació de l'àmbit subjectiu de la Llei de Funció Social de l'Habitatge perquè incloga també SA Habitatge i Funció Social les persones en situació administrativa irregular Social com a subjectes dels drets.

Objectiu 1.2. Comptar amb l'estructura organitzacional i els processos adequats per a l'atenció a les persones migrants.

Actuació	Coordinació	Intervenen
1.2.1 Diagnòstic per a detectar el racisme institucional en les actuacions discriminatòries i barreres burocràtiques infranquejables per a persones migrants en les administracions valencianes. Proposta de mesures per a superar-les.	DG Igualtat en la Diversitat	DG Atenció a la Ciutadania Inspecció de Serveis Federació Valenciana de Municipis i Províncies Entitats socials
1.2.2. Redisseny i impuls de la xarxa Pangea d'oficines d'atenció a persones migrants, amb definició de les funcions i dels mecanismes de coordinació.	DG Igualtat en la Diversitat	DG Gestió i Organització del Sistema Federació Valenciana de Municipis i Províncies Xarxa Pangea
1.2.3. Millora en la comunicació entre administracions locals, autonòmica i estatal per a conèixer i transmetre les dificultats per a la tramitació dels procediments administratius que afecten a la població migrant en situació de vulnerabilitat social.	DG Igualtat en la Diversitat	Delegació i subdelegacions del Govern d'Espanya DG Administració Local DG Atenció Primària i Autonomia Personal Federació Valenciana de Municipis i Províncies Xarxa Pangea
1.2.4. Impuls d'estratègies locals de migració, que generen espais estables de comunicació entre l'administració i les entitats socials que treballen en l'atenció de persones migrants i sol·licitants de protecció internacional i que permeten connectar els serveis socials amb la xarxa de Pactes o Acords Territorials per l'Ocupació i els Agents de Desenvolupament Local.	DG Igualtat en la Diversitat	DG Atenció Primària i Autonomia Personal DG Acció Comunitària i Barris Inclusius Federació Valenciana de Municipis i Províncies Xarxa Pangea Entitats socials

<p>1.2.5. Adequació de les plantilles de les llars i residències del sistema de protecció a les necessitats derivades de l'arribada d'adolescents migrants no acompanyats, atenent a la seua diversitat.</p>	<p>DG Infància i Adolescència</p>	
<p>1.2.6. Actuacions per a la inclusió de les persones migrants susceptibles de ser incloses en el Programa Operatiu de la Comunitat Valenciana 2021-2027 del Fons Social Europeu.</p>	<p>DG Igualtat en la Diversitat</p>	<p>DG Fons Europeus</p>
<p>1.2.7. Participació en projectes sobre migració finançats per programes de la Unió Europea.</p>	<p>DG Igualtat en la Diversitat</p>	<p>DG Fons Europeus DG Relacions amb la UE i l'Estat</p>

Objectiu 1.3. Millorar la formació del personal que presta serveis públics a la població migrant.

Actuació	Coordinació	Intervenent
1.3.1. Col·laboració amb les universitats públiques valencianes i entitats especialitzades del Tercer Sector per a realitzar oferta formativa vinculada a la Mediació Intercultural.	DG Igualtat en la Diversitat	Universitats públiques Entitats socials
1.3.2. Formació en interculturalitat i gestió de la diversitat en les administracions públiques.	DG Igualtat en la Diversitat	Institut Valencià d'Administració Pública Federació Valenciana de Municipis i Províncies
1.3.3. Formació especialitzada en infància, estrangeria i asil a les persones professionals del sistema de protecció.	DG Infància i Adolescència	
1.3.4. Inclusió de continguts sobre la violència de gènere amb perspectiva intercultural (matrimonis forçosos, mutilació genital, etc.) en la formació oferida a dones i professionals a través de la Xarxa Valenciana d'Igualtat.	Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones	Entitats locals
1.3.5. Formació bàsica en interculturalitat i estrangeria al personal de les oficines Orienta, perquè pugui oferir una atenció adequada a les persones migrants LGTBI.	DG Igualtat en la Diversitat	
1.3.6. Formació especialitzada en treball amb joves migrants per a monitors i monitores de temps lliure.	Institut Valencià de la Joventut	Escoles d'animació juvenil
1.3.7. Formació en interculturalitat i drets de les persones migrants al personal dels serveis socials.	DG Atenció Primària i Autonomia Personal	DG Institut Valencià d'Investigació, Formació i Qualitat dels Serveis Socials Federació Valenciana de Municipis i Províncies

---

1.3.8. Formació al professorat en matèria de migració, asil, interculturalitat i drets humans. SA Educació i Formació Professional

---

1.3.9. Formació de professionals de la salut (personal sanitari i no sanitari) en la gestió de la diversitat, amb un enfocament inclusiu i intercultural. Escola Valenciana d'Estudis de la Salut

---

LÍNIA ESTRATÈGICA 2. Assegurar l'exercici dels drets i l'accés en condicions d'igualtat als serveis públics per part de les persones migrants.

Objectiu 2.1. Garantir l'accés normalitzat als serveis i prestacions públiques i facilitar l'acollida i la mediació.

Actuació	Coordinació	Intervenen
2.1.1. Compromís de garantir l'efectivitat del principi d'accés universal a la sanitat pública reconegut en la normativa bàsica estatal, remouent els obstacles que hi persistisquen.	DG Assistència Sanitària	
2.1.2. Desenvolupament de plans i programes de promoció de la salut i l'accés als serveis sanitaris de les persones migrants en situació de vulnerabilitat.	DG Assistència Sanitària	DG Salut Pública i Addiccions
2.1.3. Formació amb perspectiva intercultural de persones migrants com a agents de salut de base comunitària, per a la promoció de la salut i la prevenció de malalties i de la violència de gènere, impulsant la seua coordinació amb els centres d'atenció primària de la zona.	DG Salut Pública i Addiccions	
2.1.4. Posada en marxa de taules d'intercanvi d'experiències entre personal sanitari, persones migrants, mediadores interculturals i serveis socials.	DG Assistència Sanitària	DG Salut Pública i Addiccions
2.1.5. Anàlisi de propostes per a la millora de l'accés a la justícia per part de les persones migrants.	DG Reformes Democràtiques i Accés a la Justícia.	Col·legis d'Advocats i Advocades
2.1.6. Creació, a través de fórmules estables, de la xarxa pública d'allotjament i intervenció per a l'acollida de persones migrants en situació de vulnerabilitat o exclusió social.	DG Igualtat en la Diversitat	DG Gestió i Organització del Sistema DG Acció Comunitària i Barris Inclusius Entitats socials
2.1.7. Gestió d'itineraris d'acompanyament, formació i assessorament a persones migrants i sol·licitants de protecció internacional.	DG Igualtat en la Diversitat	Entitats socials

2.1.8. Prestació d'assessorament jurídic especialitzat sobre nacionalitat, asil i estrangeria.	DG Igualtat en la Diversitat	Entitats socials.
2.1.9. Campanya informativa als Ajuntaments sobre l'obligació legal d'empadronar totes les persones que residisquen al municipi. Elaboració d'una guia amb els procediments administratius adequats que permeten fer efectiva aquesta obligació en tots els casos.	DG Administració Local	Entitats locals Federació Valenciana de Municipis i Províncies
2.1.10. Promoció d'una campanya cap a les entitats bancàries sobre l'obligació d'obrir comptes de pagaments bàsics a les persones migrants.	DG Acció Comunitària i Barris Inclusius	Secretaria Autònoma d'Hisenda
2.1.11. Difusió en altres idiomes (anglès, francès, àrab) d'informació sobre els procediments que siguen d'especial interès per a les persones migrants nouvingudes en situació de vulnerabilitat social.	DG Transparència, Atenció a la Ciutadania i Bon Govern	DG Acció Comunitària i Barris Inclusius DG Atenció Primària i Autonomia Personal DG Inclusió Educativa DG Assistència Sanitària DG Reformes Democràtiques i Accés a la Justícia DG Emergència Habitacional
2.1.12. Oferta de formació suficient, pública o subvencionada a les entitats socials del sector de la migració, per a l'aprenentatge dels idiomes oficials de la Comunitat Valenciana.	DG Igualtat en la Diversitat	Entitats socials Entitats locals

Objectiu   **2.2. Dissenyar serveis i programes per a atendre necessitats específiques d'adolescents i joves migrants.**

Actuació	Coordinació	Intervenien
2.2.1. Promoció de l'acolliment familiar d'adolescents migrants no acompanyats, informant la seua família extensa de les prestacions econòmiques i el suport tècnic que rebran de la Generalitat, que mantindrà la seua tutela i s'ocuparà de la seua documentació administrativa.	DG Infància i Adolescència	
2.2.2. Impuls i extensió dels programes d'emancipació per a adolescents de 12 a 18 anys en totes les llars i residències del sistema de protecció, d'acord amb el nou model d'atenció residencial.	DG Infància i Adolescència	
2.2.3. Impuls i extensió dels programes de mentoria per a les persones adolescents tutelades i joves ex tutelades que necessiten orientació o acompanyament en la transició a la vida adulta, amb recursos residencials adequats per a les que ho necessiten.	DG Infància i Adolescència	
2.2.4. Comunicació i treball conjunt amb els òrgans competents de l'autoritat estatal per a transmetre totes les dificultats existents en la tramitació de les autoritzacions de residència i treball de la població migrant menor d'edat sense referent familiar.	DG Infància i Adolescència	Delegació i subdelegacions del Govern d'Espanya DG Administració Local DG Atenció Primària i Autonomia Personal Federació Valenciana de Municipis i Províncies Xarxa Pangea
2.2.5. Foment de la participació i promoció dels drets dels xiquets, xiquetes i adolescents migrants. Creació del Consell d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana i potenciació dels consells municipals. Creació del Consell Infantil i Adolescent del Sistema de Protecció i potenciació de les comissions de participació en cada llar i residència.	DG Infància i Adolescència	Entitats locals

<p>2.2.6. Estudi diagnòstic sobre la joventut migrant de la Comunitat Valenciana, per a conèixer els seus interessos, aspiracions i problemes, així com les seues propostes. Inclusió de la variable migrant en els estudis de l'Observatori Valencià de la Joventut.</p>	<p>Institut Valencià de la Joventut</p>	<p>Consell Valencià de la Joventut</p>
<p>2.2.7. Implementació del programa Jove Oportunitat en barris amb important presència de població migrant.</p>	<p>Institut Valencià de la Joventut</p>	<p>Entitats locals</p>
<p>2.2.8. Promoció de l'accés de les persones joves migrants al sistema públic d'oci educatiu, inclusiu i gratuït.</p>	<p>Institut Valencià de la Joventut</p>	<p>Entitats locals Entitats socials</p>
<p>2.2.9. Promoció de la creació de corresponsalies de la Xarxa Jove en instituts i en barris amb important presència de població migrant.</p>	<p>Institut Valencià de la Joventut</p>	<p>Entitats locals</p>

Objectiu 2.3. Assegurar l'atenció a les necessitats específiques de les dones migrants

Actuació	Coordinació	Intervenien
2.3.1. Estudi diagnòstic sobre la situació de les dones migrants en la Comunitat Valenciana, per a conèixer les desigualtats i discriminacions diferencials que pateixen, així com les alternatives que proposarien per a superar-les.	Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones	Entitats socials
2.3.2. Promoció de l'associacionisme de dones migrants i foment de la igualtat de gènere entre els diversos col·lectius de població migrant.	Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones	Entitats socials Entitats locals
2.3.3. Execució de les mesures previstes al Pacte Valencià contra la Violència de Gènere i Masclista per a l'atenció integral especialitzada a les dones migrants, tenint en compte la seua major vulnerabilitat.	Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones	
2.3.4. Creació d'una xarxa específica d'atenció a les dones víctimes de tracta i explotació sexual, de les quals aproximadament un 90% són migrants.	Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones	Entitats socials
2.3.5. Atenció a les dones migrants víctimes d'altres violències per qüestions culturals, com matrimonis forçosos o mutilació genital.	Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones	DG Assistència Sanitària

LÍNIA ESTRATÈGICA 3. Facilitar a la població migrant l'accés a l'ocupació i un habitatge digne.

Objectiu 3.1. Promoure la formació, capacitat i desenvolupament d'iniciatives d'inserció laboral per a la població migrant.

Actuació	Coordinació	Interven
3.1.1. Inscripció en el sistema públic d'ocupació de les persones perceptores de la Renda Valenciana d'Inclusió, de manera que puguen accedir a tots els serveis d'orientació, formació, programes de foment de l'ocupació i intermediació laboral que presta LABORA.	Labora	DG Acció Comunitària i Barris Inclusius DG Atenció Primària i Autonomia Personal
3.1.2. Connexió de Labora amb els serveis socials municipals, i específicament amb les oficines Pangea, per a promoure la inscripció en el sistema públic d'ocupació de les persones migrants en edat laboral, oferint-les formació, orientació i programes de foment de l'ocupació per a millorar la seua ocupabilitat	Labora	DG Atenció Primària i Autonomia Personal DG Igualtat en la Diversitat Xarxa Pangea
3.1.3. Connexió de Labora amb els recursos residencials de protecció d'infància i adolescència, per a promoure la inscripció en el sistema públic d'ocupació de les persones residents a partir dels 16 anys, oferint-les formació i orientació laboral adaptada a les seues necessitats.	Labora	DG Infància i Adolescència
3.1.4. Millora de la coordinació entre el sistema de protecció, el sistema educatiu i el servei públic d'ocupació per a facilitar l'accés de les persones adolescents tutelades per la Generalitat a la formació reglada i la formació per a l'ocupació.	DG Infància i Adolescència	Labora DG Inclusió Educativa
3.1.5. Implementació d'incentius que tinguen per objecte la contractació en el marc del sistema d'atenció a la dependència de les persones cuidadores que no siguen familiars de la persona dependent.	DG Atenció Primària i Autonomia Personal	

3.1.6. Orientació a les persones migrants per a l'accés als certificats de professionalitat, a través dels Espais Labora i dels programes individualitzats d'orientació.	Labora	DG Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial
3.1.7. Creació d'un grup de treball interdepartamental sobre la presència de població d'origen migrant en l'administració pública, i propostes per a fomentar el seu accés.	DG Funció Pública	DG Recursos Humans (Sanitat) DG Personal Docent DG Igualtat en la Diversitat
3.1.8. Incorporació de clàusules socials en la contractació pública que afavorisquen l'ocupació i la inclusió de les persones migrants.	DG Qualitat Democràtica, Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern	DG Igualtat en la Diversitat
3.1.9. Premis de bones pràctiques a la gestió de la diversitat en les empreses, amb una modalitat que reconega la inclusió de les persones treballadores migrants	DG Economia Sostenible	Sindicats Patronal
3.1.10. Promoció de l'emprenedoria social de les persones migrants a través de cooperatives o altres formes d'associació	DG Emprenedoria i Cooperativisme	
3.1.11. Suport al sector agrari valencià amb instruments que milloren l'acollida de les persones migrants temporeres per assegurar condicions laborals i d'allotjament dignes.	SA d'Agricultura i Desenvolupament Rural	Organitzacions agràries

Objectiu 3.2. Establir les condicions adequades per a que la població migrant pugua accedir a un habitatge digne.

Actuació	Coordinació	Intervenent
3.2.1. Estudi diagnòstic sobre l'exclusió residencial en la Comunitat Valenciana, en especial de les persones migrants, i propostes de millora per a pal·liar les mancances i discriminacions que pateixen.	DG Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana	Entitats socials DG Igualtat en la Diversitat
3.2.2. Treball amb la resta d'administracions per assegurar actuacions socials que previnguen els desnonaments de població vulnerable, així com alternatives de reallotjament i acompanyament social.	DG Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana	Entitats locals
3.2.3. Ampliació i desenvolupament d'una xarxa de persones mediadores en el parc d'habitatge públic i privat cedit a fins socials.	DG Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana	
3.2.4. Estudi de fórmules per a destinar un percentatge del parc d'habitatge públic a persones refugiades i sol·licitants de protecció internacional.	DG Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana	DG Igualtat en la Diversitat Entitats socials
3.2.5. Promoció d'habitatges socials destinats al lloguer, en el marc d'un programa d'acompanyament i inclusió per a persones i famílies en situació d'exclusió residencial, evitant la generació de "guetos".	DG Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana	
3.2.6. Creació i desenvolupament d'una xarxa comarcalitzada d'oficines d'informació sobre les ajudes autonòmiques a l'habitatge, en connexió amb els serveis socials de base.	DG Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana	DG Atenció Primària i Autonomia Personal

<p>3.2.7. Convenis amb els col·legis d'advocats i amb entitats del Tercer Sector perquè presten orientació i assessorament legal sobre l'accés a l'habitatge a persones en situació de vulnerabilitat o exclusió social, especialment a les persones migrants, refugiades i apàtrides.</p>	<p>DG Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana</p>	<p>Col·legis d'Advocats i Advocades Entitats socials</p>
<p>3.2.8. Ajuda a les persones amb dificultat d'accedir a un lloguer en el mercat privat a través de la concessió d'avals o la subscripció d'assegurances de caució per part de la Generalitat.</p>	<p>DG Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana</p>	<p>Institut Valencià de Finances</p>
<p>3.2.9. Continuïtat, amb millores, de les ajudes al lloguer concedides a col·lectius vulnerables a través de les entitats locals i a particulars mitjançant convocatòria de la conselleria. Ajudes directes a les persones en situació d'emergència habitacional.</p>	<p>DG Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana</p>	<p>Entitats locals</p>

LÍNIA ESTRATÈGICA 4. Desenvolupar un model social inclusiu i participatiu.

Objectiu 4.1. Impulsar un model educatiu i cultural inclusiu.

Actuació	Coordinació	Intervenent
4.1.1. Garantia d'immediata escolarització dels xiquets, xiquetes i adolescents que arriben a la Comunitat Valenciana, desenvolupant totes les actuacions que estableix el Protocol d'actuació per a l'acollida de l'alumnat nouvingut.	DG Innovació Educativa i Ordenació	
4.1.2. Seguiment de l'aplicació del Decret d'admissió per a evitar la concentració d'alumnat migrant en uns centres sobre uns altres de la mateixa zona.	DG Inclusió Educativa	
4.1.3. Reducció de ràtios, reforç de plantilles i desenvolupament de programes experimentals en els centres escolars de barris inclusius o que concentren un alt percentatge d'alumnat amb necessitats de compensació educativa.	DG Innovació Educativa i Ordenació	
4.1.4. Línia estratègica sobre interculturalitat i gestió de la diversitat en els projectes d'innovació educativa.	DG Innovació Educativa i Ordenació	
4.1.5. Treball conjunt entre els centres educatius, els serveis socials municipals i les entitats socials en l'orientació i busca de recursos per a l'alumnat migrant en situació de vulnerabilitat.	DG Inclusió Educativa	Entitats locals Entitats socials
4.1.6. Promoció de les activitats de formació i foment de la participació desenvolupades per les AMPAs en els centres educatius dirigides a les famílies d'alumnes migrants, aprofitant les capacitats de les pròpies persones migrants com a formadores.	DG Innovació Educativa i Ordenació	
4.1.7. Activitats d'alfabetització en els centres de formació de persones adultes, amb especial incidència en les dones.	DG Innovació Educativa i Ordenació	

4.1.8. Creació d'un grup de treball interuniversitari per a proposar una acció coordinada respecte de l'accés i permanència de persones migrants en l'educació superior i universitària.	DG Universitats	Universitats públiques
4.1.9. Generació de materials educatius sobre les migracions, des d'una perspectiva intercultural i de defensa dels drets humans, que puguen servir per a la formació i la sensibilització de la població jove.	Institut Valencià de la Joventut	Entitats socials
4.1.10. Exposicions i altres activitats de sensibilització sobre migracions i interculturalitat en la xarxa de museus i sales d'exposició de la Generalitat.	DG Cultura i Patrimoni	Consorti de Museus de la Comunitat Valenciana Institut Valencià de la Cultura

Objectiu 4.2. Promoure el moviment associatiu com a referent per a la inclusió de les persones migrants.

Actuació	Coordinació	Intervenien
4.2.1. Suport a les entitats socials que presten serveis a les persones migrants.	DG Igualtat en la Diversitat	Entitats socials
4.2.2. Foment de l'associacionisme de persones migrants a través del suport i reconeixement institucional.	DG Igualtat en la Diversitat	Entitats socials
4.2.3. Utilització de l'esport com a eina d'inclusió, afavorint la participació de les persones migrants en equips esportius federats.	DG Esport	Federacions esportives Entitats socials
4.2.4. Promoció de la participació de persones migrants en societats musicals.	SA Cultura i Esport	Institut Valencià de la Cultura
4.2.5. Foment de la participació de les persones migrants en els processos electorals, les polítiques públiques i el moviment associatiu (veïnal, sindical, de persones consumidores i usuàries, etc).	DG Igualtat en la Diversitat	SS Justícia, Interior i Administració Pública DG Anàlisi i Polítiques Públiques DG Participació Ciutadana
4.2.6. Promoció de l'elaboració i execució de Plans Locals d'Inclusió i Cohesió Social, que fomenten la participació i la intervenció comunitària en barris amb forta presència de població migrant.	DG Acció Comunitària i Barris Inclusius	Entitats locals
4.2.7. Foment de la participació en l'associacionisme jove de la població migrant.	Institut Valencià de la Joventut.	Consell Valencià de la Joventut

LÍNIA ESTRATÈGICA 5. Impulsar un model de convivència i interculturalitat per a tota la ciutadania valenciana.

Objectiu 5.1. Combatre el racisme i la discriminació per aconseguir la inclusió efectiva de la població migrant.

Actuació	Coordinació	Intervenent
5.1.1. Campanyes divulgatives sobre l'aportació positiva a la nostra societat de les persones migrants i de sensibilització contra el racisme i la xenofòbia.	DG Igualtat en la Diversitat	DG Promoció Institucional Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació
5.1.2. Creació d'espais de treball i sensibilització amb els mitjans de comunicació per a millorar el tractament de la migració i l'asil.	DG Igualtat en la Diversitat	Unió de Periodistes Valencians Entitats socials Universitats
5.1.3. Desenvolupament de l'Estratègia Valenciana per a la Igualtat de Tracte, la No-Discriminació i la Prevenció de Delictes d'Odi 2019-2024, a través d'actuacions específiques per a fer front al racisme i la xenofòbia.	DG Igualtat en la Diversitat.	
5.1.4. Atenció específica a les víctimes de delictes d'odi i discriminació per motius de racisme i xenofòbia, a través de les Oficines d'Atenció a les Víctimes del Delicte.	DG Reformes Democràtiques i Accés a la Justícia	Xarxa Oficines d'Atenció a Víctimes del Delicte Entitats socials Fiscalia DG Igualtat en la Diversitat
5.1.5. Proposta d'actuacions d'inspecció sobre la discriminació de persones migrants en l'àmbit laboral.	DG Treball, Benestar i Seguretat Laboral	Sindicats
5.1.6. Campanyes de sensibilització sobre el fet migratori i de prevenció del racisme i la xenofòbia per a tota la comunitat educativa, a través dels plans d'igualtat i convivència dels centres.	DG Inclusió Educativa	Entitats socials Institut Valencià de la Joventut

5.1.7. Inclusió de formació bàsica en gestió de la diversitat, mediació intercultural i migracions en els cursos de l'Institut Valencià de la Joventut.	Institut Valencià de la Joventut	DG Assistència Sanitària DG Inclusió Educativa
5.1.8. Implementació de mesures i instruccions per a garantir el respecte a la diversitat religiosa en els serveis públics.	DG Igualtat en la Diversitat	DG Assistència Sanitària DG Inclusió Educativa
5.1.9. Impulsar accions d'Educació per a la Ciutadania Global dirigides a la sensibilització de les persones i els col·lectius socials al voltant del fenomen migratori.	DG Cooperació Internacional al Desenvolupament	Entitats socials Universitats públiques Entitats locals

Objectiu 5.2. .Millorar el coneixement sobre migracions i participació en xarxes de treball.

Actuació	Coordinació	Interven
5.2.1. Creació d'un òrgan de participació amb entitats i persones migrants per a assessorar i avaluar les polítiques públiques en matèria de migració i asil.	DG Igualtat en la Diversitat	Entitats socials
5.2.2. Creació d'una Càtedra Interuniversitària sobre les migracions per a fomentar les investigacions i la formació.	DG Igualtat en la Diversitat	Universitats públiques
5.2.3. Participació en la Xarxa Europea de Regions Interculturals i en altres fòrums estatals i internacionals sobre migració, asil i interculturalitat.	DG Relacions amb la Unió Europea i l'Estat	DG Igualtat en la Diversitat
5.2.4. Nou model d'Escoles d'Interculturalitat que substituïsquen a les Escoles d'Acollida.	DG Igualtat en la Diversitat	Entitats socials Universitats públiques Xarxa Pangea
5.2.5. Recuperació i difusió de la memòria històrica de les migracions.	DG Igualtat en la Diversitat	Universitats Entitats socials
5.2.6. Implantació i avaluació d'una experiència pilot de Patrocini Comunitari per al reassentament de famílies refugiades.	DG Igualtat en la Diversitat	Ministeri Inclusió, Seguretat Social i Migracions ACNUR Entitats socials

GOVERNANÇA DE L'ESTRATÈGIA VALENCIANA DE MIGRACIONS 2021-2026

La present Estratègia és un document que implica tant l'administració pública com les entitats que treballen en l'àmbit de la política migratòria, així com de la igualtat i la inclusió de les persones migrants, buscant aconseguir una societat d'acollida, que a més valore la migració com un factor enriquidor de les societats democràtiques.

La planificació de cadascuna de les línies estratègiques des d'una perspectiva dels drets humans busca ser més eficients en aquesta tasca, així com visualitzar col·lectivament que estem davant situacions estructurals i d'emergència social. És per això que aquesta planificació ha d'anar acompanyada d'un seguiment i avaluació del compliment de les mesures que es recullen en l'Estratègia.

La Comissió Mixta de Desenvolupament de l'Estratègia Valenciana de Migracions comptarà almenys amb un 60% de representants de la societat civil. Cada grup designarà a les seues vocalies, tant titulars com suplents. La Comissió Mixta podrà adaptar-se, seguint els principis ací establits, si es determina la seua integració en l'òrgan de participació que es planteja crear en l'Estratègia.

Composició:

- **Presidència:** la persona titular de la conselleria amb competències en política migratòria.
- **Vicepresidència primera:** la persona triada per les vocalies socials.
- **Vicepresidència segona:** la persona titular de la secretària autonòmica amb competències en política migratòria.
- **Vocalies institucionals (15).** Una persona en representació de: 1) Educació, Cultura i Esport; 2) Sanitat Universal i Salut Pública; 3) Justícia, Interior i Administració Pública; 4) Economia Sostenible, Sectors Productius, Treball i Comerç; 5) Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica; 6) Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica; 7) Hisenda i Model Econòmic; 8) Igualtat en la Diversitat; 9) Igualtat de Gènere; 10) Acció Comunitària i Barris Inclusius; 11) Infància i Adolescència; 12) Joventut; 13) Relacions amb la Unió Europea i l'Estat; 14) Federació Valenciana de Municipis i Províncies; 15) Universitats Públiques Valencianes.
- **Vocalies socials (26).** 1-7) Set persones en representació d'entitats que treballen en l'àmbit de la migració amb implantació en almenys dues províncies de la Comunitat Valenciana, almenys una d'elles especialitzada en la protecció internacional; 8-14) Set persones en representació d'entitats que treballen l'àmbit de la migració amb implantació local, almenys una de cada província; 15-21) Set persones en representació de col·lectius de persones migrants, almenys una de cada continent d'origen: Europa, Àfrica, Àsia i Amèrica; 22) Una persona en representació d'ACNUR; 23) Una persona en representació d'entitats de defensa dels drets de la infància; 24-26) Dues persones en representació dels sindicats més representatius i una de la patronal, en el marc de la Mesa del Diàleg Social de la Comunitat Valenciana.

La secretaria l'ostentarà la persona titular de la subdirecció general amb competències en política migratòria, amb veu però sense vot. Quan fora necessari, podrà ser substituïda per una altra persona funcionària de la direcció general amb competències en matèria de política migratòria.

Les persones designades en el cas de les vocalies institucionals seran proposades per l'òrgan competent, titular i suplent, sent almenys una d'elles dona. En el cas de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, les persones representants tindran en compte les entitats locals que participen en la xarxa Pangea. En el cas de les universitats públiques valencianes, realitzaran una proposta conjunta de representació.

Les persones designades en el cas de les vocalies socials seran proposades per les entitats corresponents, que hauran de tindre provada la seua actuació en l'àmbit de la migració, així com en l'àmbit sectorial o territorial corresponent. Cada candidatura constarà de dues persones, una vocal i una altra suplent, almenys una d'elles dona. Per a cada categoria, si hi haguera més candidatures que vocalies, prevaldrà el criteri de major suport entre el sector, que es manifestarà en la proposta enviada.

En el cas que les vocalies titulars inicialment acceptades no estigueren compostes almenys la meitat d'elles per dones, es realitzarà l'oportú sorteig per a determinar d'aquesta manera les substitucions necessàries per al compliment de la paritat, que s'entendrà aconseguida si les dones representen almenys el 50%.

La Comissió Mixta podrà convidar per a assessorar en les qüestions que considere a persones expertes, que participaran amb veu però sense vot.

ESTRATÈGIA VALENCIANA DE MIGRACIONS 2021-2026